

Handläggare
Johanna Granevik
Telefon: 0850805209

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
2020-04-16

En likvärdig fixartjänst inom staden

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen
2. Omedelbar justering

Sammanfattning

I 2019 års budget fick äldrenämnden i uppdrag att kartlägga tidsåtgången för fixartjänsterna i samtliga stadsdelsförvaltningar i syfte att stärka ett likvärdigt innehåll i tjänsten. En fixartjänst syftar till att förebygga fall i hemmet genom att erbjuda hjälp med olika hushållssysslor som ofta innebär klättring på pall eller steg. Exempelvis byte av glödlampa eller batteri i brandvarnare. Äldrenämnden föreslår nu en rad åtgärder för en mer likvärdig fixartjänst inom staden:

- Sänkt åldersgräns för utnyttjandet av fixartjänster till förslagsvis 68 år
- Stadsgemensam informationsbroschyr om fixartjänsten, där det framgår att fixaren ska legitimera sig vid hembesök
- Stadsgemensam checklista för säkerhetsgenomgång av bostaden, inklusive information om fallprevention och brandförebyggande åtgärder
- Stadsgemensam mall för statistikuppgifter över fixarens utförda arbete.

Bakgrund

Syftet med en fixartjänst är att förebygga fall genom hjälp med vissa sysslor i hemmet hos äldre personer. Hushållssysslorna innebär ofta att klättra på pall eller stege som exempelvis byte av glödlampa, batterier i brandvarnare eller gardinbyte. Tjänsten är kostnadsfri och målgruppen för tjänsten är personer som är 75 år och äldre. Tjänsten kan nyttjas maximalt sex timmar per hushåll och år, och personen får inte ha några övriga insatser från hemtjänsten. Inom Stockholms stad infördes tjänsten år 2007. Benämningen på insatsen var då ”Servicetjänst i form av vaktmästarservice”, men över tid har det ändrats till den vedertagna titeln ”fixartjänst”.

I 2019 års budget fick äldrenämnden i uppdrag att kartlägga tidsåtgången för fixartjänsterna i samtliga stadsdelsförvaltningar i syfte att stärka ett likvärdigt innehåll i tjänsten. I bifogat tjänsteutlåtande redovisas äldrenämndens kartläggning.

Ärendets beredning

Det här tjänsteutlåtandet har bearbetats inom avdelningen för äldreomsorg.

Ärendet

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning ombeds nu att yttra sig över bifogad remiss/tjänsteutlåtande som beslutats av äldrenämnden.

Fixartjänsten i Hässelby-Vällingby

Inom Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning finns en fixartjänst på 50 procent och tjänsten är organiserad under den förebyggande verksamheten med aktivitetscenter och anhörigstöd med mera. Det ser förvaltningen som positivt då ”fixaren” även arbetar i aktivitetscentren och på så sätt känner igen många och är känd bland många av de äldre samt har många kontakter med målgruppen.

I Hässelby-Vällingby nyttjas tjänsten av ungefär fyra personer i veckan. Men likt inom de andra stadsdelarna varierar nyttjandet mycket över året med mest efterfrågan kring vår, höst och kring jul. De flesta som kontaktar fixaren i stadsdelen är över 80 år, övervägande del är kvinnor. Det de äldre i stadsdelen främst vill ha hjälp med är byte av lysrör, glödlampor och batterier till brandvarnare samt gardinbyte. De flesta kan få hjälp samma dag eller inom en vecka och hjälpen prioriteras utefter vad det handlar om. Exempelvis går byte av batteri i brandvarnaren före gardinbyte. Den mesta kontakten med fixaren tas via telefon.

Synpunkter och förslag

Äldrenämnden föreslår nu en rad åtgärder för en mer likvärdig fixartjänst inom staden:

- Sänkt åldersgräns för utnyttjandet av fixartjänster till förslagsvis 68 år
- Stadsgemensam informationsbroschyr om fixartjänsten, där det framgår att fixaren ska legitimera sig vid hembesök
- Stadsgemensam checklista för säkerhetsgenomgång av bostaden, inklusive information om fallprevention och brandförebyggande åtgärder
- Stadsgemensam mall för statistikuppgifter över fixarens utförda arbete.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning ställer sig positiv till förslagen om en gemensam informationsbroschyr och att samtliga fixare ska visa legitimation vid hembesök. Stadsdelsförvaltningen ser dock inte att det är nödvändigt att sänka åldersgränsen för att utnyttja fixartjänsten. Många personer kring 70 eller strax under, är pigga och klarar sig utan insatser från äldreomsorgen. Flera arbetar fortfarande extra eller har deltidstjänster. Med en sänkt åldersgräns kan det finnas en risk att fixartjänsten utnyttjas av personer som egentligen kan klara sig på egen hand, vilket leder till att personer som verkligen har behov av tjänsten inte hinns med.

Stadsdelsförvaltningen ser positivt på att stadsgemensamma mallar för statistikuppgifter och checklista för säkerhetsgenomgång av bostaden tas fram. Men det är då viktigt att det finns tydliga riktlinjer för hur statistiken och checklistan ska användas. Exempelvis bör det finnas klara riktlinjer och direktiv för vem som ska åtgärda eventuella brister som framkommer vid en säkerhetsgenomgång. Även vad gäller statistikuppgifter så bör det finnas tydliga riktlinjer för vad som ska registreras och till vem det ska rapporteras.

Susanna Halldin Olsson
Stadsdelsdirektör

Kerstin Medin
T f avdelningschef

Bilaga

Tjänsteutlåtande från äldreförvaltningen *En likvärdig fixartjänst inom staden*

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanna Halldin Olsson, Stadsdelsdirektör	2020-03-26